

‘Die manege was een tweede familie’

INTERVIEW

De manege bestaat niet meer, maar herinneringen leven er nog volop bij de oudruiters van Paardensportcentrum De Hondsrug Borger. Binnenkort kunnen ze die memoires delen op een reünie én teruglezen in een boek.

MARIEKE KWAK

BORGER/PEIZE Wie kent hem nog? Manege De Hondsrug Borger, op de hoek Hunebedstraat/Hoofdstraat. Een gerenommeerde manege in de jaren zestig en zeventig, met als boegbeeld de oprichtster en enige eigenaresse Gien Smeenge. „Zij is heel belangrijk geweest voor de paardensport, maar komt amper voor in de kronieken”, zegt Geert Hoving (66) uit Peize. „Wij maken daarom een boek over de manege en over haar, als monument. En er komt een reünie.”

Hoving bracht als tiener veel tijd door op de manege. Zijn vader, die een ponyclub had in Paterswolde, kende Gien Smeenge nog vanuit het verzet. „Wij gingen in de kerstvakantie naar haar manege omdat die overdekt was, toen nog als enige in Drenthe. Later was ik er elk weekeinde en elke vakantie te vinden. Ik hielp mee de stallen uit te mesten en de paarden rijklaar te maken voor anderen. Op een gegeven moment mocht ik ook buitenritten begeleiden, al was ik nog maar zestien jaar. Gien Smeenge vond dat wel vertrouwd. En ik was nog niet eens de jongste. We mochten veel van haar. Aan de andere kant was ze ook heel streng. Je moest haar altijd een hand geven, als je kwam én als je wegging. En als we kattenkwaad hadden uitgehaald, kwam ze ons met de zweep achterna.”

Gien Smeenge was een excentrieke verschijning in het dorp. Ze liep altijd rond in rijbroek en rijlaarzen, rookte sigaren en reed in een grote Amerikaanse Chevrolet. „Ze was ook heel direct in haar manier van uiten. Wie bij haar aanklopte om een paard te huren, kreeg echt niet zomaar een beetje mee. De ruiter moest eerst maar eens een paar rondjes rijden om te laten zien dat hij het kon. Vond Gien Smeenge het goed genoeg, dan pas gaf ze het paard mee voor een groepssrit, niet eens een individu-ele.”

Hoving koestert warme herinneringen aan de tijd op de Borgerder manege. „Het was er erg gezellig. We hadden veel lol en kregen er goed te eten. Eigenlijk hebben wij onze puberteit daar doorgebracht. Het was een soort tweede familie.” Een van

Geert Hoving heeft mooie herinneringen aan de manege. FOTO PEIJN VAN DEN BROEKE

Paardrijden in Borger anno 1965.

de andere oudruiters, Jan Stoffers, treft hij nog één à twee keer per jaar. Steevast komt het gesprek dan op de manege. Tijdens een van die gesprekken, en vooral nadat een derde oud-ruiter zich via Facebook had gemeld, ontstond het idee voor een reünie.

„We besloten elkaar een keertje te ontmoeten bij Zwaantje in Borger, waar we destijds ook vaak heengingen. Ik noem dat nog steeds het café van Zwaantje, omdat het van een vrouw was die Zwaantje heet. Zwaantje Kruit. Nu heet het café 't Hunebed. Maar goed, toen we daar met ons drieën waren, liepen we ook

even Borger in. Alle verhalen kwamen weer boven. Over de paarden waar we vanaf waren gedonderd, over Gien Smeenge natuurlijk en de brand die de manege in 1967 verwoestte.”

Via datzelfde Facebook zijn inmiddels tientallen andere contacten achterhaald. Een datum voor de reünie is geprikt – 10 oktober – en ook de locatie is bekend: hetzelfde ‘Zwaantje’ oftewel ‘t Hunebed. In de manege zelf kan het niet. Die bestaat niet meer. „Het is een triest verhaal. Halverwege de jaren zeventig takelde Gien Smeenge af. Ze had nachtmeries over de oorlog en dronk veel. Op

Gien Smeenge was een pionier voor de paardensport in Drenthe.

een gegeven moment at ze niet meer en leefde ze op bier. Ze ging niet meer naar bed en sloep op een bank in de kamer. Na een opname in het ziekenhuis is ze in het gesticht in Zuidlaren beland. Daar heeft ze nog achttien jaar in grote eenzaamheid geleefd. De manege is eind jaren zeventig verkocht. Het werd een pannenkoekenboerderij en later een bowlingcentrum. Bij een grote brand is het pand verloren gegaan.”

Hoving kan veel vertellen over de historie. Hij heeft de biografie geschreven over Gien Smeenge, voor in het boek dat binnenkort verschijnt. Hierin komen verder verha-

len van oudruiters en paspoortjes van alle pakweg zestig paarden en pony's die er in de manege stonden. „Gien Smeenge was een sterke en bijzondere vrouw”, zo weet hij inmiddels. „Zo trouwde zij op diens ziekbed met aannemer Hendrik Smeenge, omdat hij graag verzekerd wilde zijn van de zorg voor zijn vijf kinderen. Zijn vrouw was eerder al overleden.”

Voor de paardensport heeft Gien Smeenge volgens Hoving een belangrijke rol vervuld. Voordat ze de manege liet bouwen had ze een rijvereniging opgericht, met de naam Hondsrugruiters. En al in 1959 orga-

‘Ze mogen in Borger wel een standbeeld voor haar oprichten’

niseerde zij ponykampen in de zomer. „Ze was een pionier. Zoals zij de eerste overdekte manege van Drenthe liet bouwen, zo was ze ook de eerste die wedstrijden voor pony's organiseerde in het Noorden. En arrestaties hield ze ook. Ze had wel een stuk of zestien arrensledes. Op een gegeven moment kwam Van der Zedde, de eigenaar van hotel Bieze, op het idee er een arrangement van te maken. Het tv-programma *Van Gewest Tot Gewest* heeft daar nog een prachtfilmpje van gemaakt. Eigenlijk was Gien Smeenge zo bijzonder dat ze in Borger wel een standbeeld mogen oprichten voor haar.”